

GI' DET VIDERE

NR. 1 • SEPTEMBER • 2018

NÆSTVED

Hvad bliver affaldet til?

Dit affald er fuld af ressourcer, der kan blive genanvendt, når blot du sorterer. **Læs mere her i avisen**

Gør det nemt

Nu skal jeg bare lige gå uden for døren, så kan jeg komme af med det. **Læs mere her i avisen**

Quiz

Hvem ved mest om affald og sortering? **Læs mere her i avisen**

Der er penge at spare

Nanna har været med i et forsøg, hvor hun bl.a. har sorteret madaffald. Det har gjort hende mere bevidst om madspild.

Læs mere her i avisen

Sammen ta'r vi skraldet, - og gi'r det videre

Året rundt køber vi ind og smider helt naturligt også noget væk. I 2017 blev der smidt ca. 21 tons affald (restaffald) ud i Næstved Kommune. Affald, som skraldemændene henter. Vores affald er fuld af ressourcer og når du sorterer, sørger skraldemanden for at holde affaldet adskilt. På den måde kan ressourcerne blive genanvendt, når blot vi sorterer. Affaldssortering er derfor lidt som et stafetløb. Vi modtager noget, som bliver givet videre, og givet videre og givet videre.

Det fantastiske er, at når vi på den måde 'sammen ta'r skraldet - og gi'r det videre', gør vi i fællesskab en stor forskel for miljøet.

Når den nye affaldsordning stater, skal du sortere affaldet endnu mere. Skraldemanden kører det sorte affald til genanvendelse i skraldebiler med to rum. På den måde sikrer han, at affaldet bliver holdt adskilt.

I dag gør vores fælles indsats, at vi kan give 36 % af affaldet videre til genanvendelse. Det er godt, men vi skal gøre det endnu bedre. Som alle andre kommuner skal vi nemlig give 50% af affaldet fra private husstande videre til genanvendelse i 2022.

Den nye affaldsordning gør det meget nemmere at sortere mere der, hvor du bor.

Jeg er vokset op med at skulle sortere

At det er nærliggende for Jesper at tænke i genanvendelse og genbrug, er ikke tilfældigt. Han er nemlig vokset op med tanken om, at vi skal passe på naturen. **Læs mere her i avisen**

Sammen ta'r vi skraldet
og gi'r det videre

Det er bare en vane

Vi har besøgt tre borgere i Næstved Kommune. To af dem har været med i en forsøgsordning med den nye affaldsordning og den sidste står over for at skulle i gang. Alle tre taler om det at sortere affald som en ny god vane. Læs mere om, hvilke tanker de gør sig om at sortere affald.

“Alt hvad vi kan genanvende, skal vi genanvende”

Varnny bor i Mogenstrup sammen med sin kone. Børnene er flyttet hjemmefra og det overrasker Varnny, hvor meget affald han og hans kone alligevel har hver dag.

“Især plast. Det er utroligt, så meget vi køber, der er i plastikemballage. Det er alt for meget. Tænk på alt det plast, der flyder i havet. Vi er nødt til at gøre noget. Jeg ville ønske, at vi kunne have en verden uden plast og at producenterne også gjorde noget for, at vi får mindre plast.”

Varnny og hans kone har været med i forsøgsordningen med de nye beholdere. For dem har det dog i flere år været naturligt at sortere og de har i flere år kørt deres sorterede affald på genbrugspladsen. For Varnny er der ingen tvivl om, at det er det rigtige at gøre, fordi vi ikke kan blive ved at forbruge og hive ressourcer ud af jorden. For ham er der kun én ting, der gælder: Alt hvad vi kan genanvende, skal vi genanvende.

“Det kan godt være, at man kan tænke: Hvorfor er det lige mig, der skal gøre det. Hvorfor er det mit ansvar som borger. Det er det, fordi det er os, der står med affaldet i hånden. Vi er bare alle sammen nødt til at gøre det. Det er et fælles ansvar.”

Der er ingen tvivl om, at Varnny brænder for sortering og genanvendelse og hans ønske er,

at det ikke er noget, vi skal diskutere. Det skal bare være naturligt. Vi skal sortere, når vi skal af med vores affald.

“Selvfølgelig kan der være en indkøringsperiode og vi skal lige vænne os til det. Det løser sig jo, når vi øver os. Og så tror jeg, at vi skal gøre noget for at finde vores egne systemer. Vi skal have nogle sorteringsløsninger, der passer til vores hjem og dagligdag.”

Varnny's 3 gode

gi' det videre råd

- 1 Ha' tålmodighed - det tager lidt tid at vænne sig til det. Brug den tid, det tager. 2-3 uger, så har du fået lavet dig et godt system.
- 2 Sæt dig hurtigt ind i, hvad du skal sortere. Læs informationsmaterialet, der ligger i spanden til madaffald.
- 3 Del, hvad der fungerer for dig med andre, så de kan blive inspireret.

“Der er penge at spare, når vi genanvender”

Nanna har en privat pasningsordning, så man kan sige, at hendes hjem også er hendes arbejdsplads. Og uanset om hun er hjemme eller på arbejde, tænker hun på at genanvende. Det ses bl.a. på hendes overdækkede terrasse, hvor der står flere barnevogne. Alle er i en god kvalitet - og alle er de købt brugte.

“Jeg har altid været sådan en, der har gået på loppemarkeder og har købt genbrug. Jeg køber Odder-barnevogne til børnene, og de er jo dyre, når man skal have dem som nye. Derfor køber jeg dem brugte. Det er en god kvalitet, og den dyreste har jeg givet 1.500 kr. for. Så der er penge at spare”.

Men, hvad har det med sortering af affald at gøre?

For Nanna har det rigtig meget med affaldssortering at gøre. Som Varnny og Jesper har hun en hel klar holdning til, at det er et fælles ansvar, at vi sorterer og dermed værner om miljøet.

“Man kan ikke bare melde sig ud. Nu får vi en ny ordning og så må vi bakke op.”

Nanna og hendes mand er en af de familier, der i Mogenstrup har været med i en forsøgsordning med de nye beholdere. Selv om de også tidligere har sorteret og har kørt deres sorterede affald på genbrugspladsen, er Nanna i løbet af forsøgsordningen blevet mere bevidst om, hvad hun smider ud. Og som med indkøbene af de brugte barnevogne ser hun, at der også kan være penge at spare, når vi sorterer vores affald. Her tænker hun på madaffaldet.

“Det, at vi sorterer madaffald, har fået mig til at tænke mere over, hvad der går til spilde. Jeg smører fx lidt færre madder til børnene ad gangen. Jeg er også blevet bedre til at gemme rester. Grøntsager kan fx indgå i en sammenkogt ret dagen efter. Hvis jeg fx har for mange røde pebre, skærer jeg dem ud og fryser dem. Så har jeg små poser, jeg lige kan tage op - igen kan de være gode i en sammenkogt ret.”

Kom godt i gang

Nanna synes, det har været nemt at komme i gang med at sortere mere med de nye beholdere. Dog har hun af og til måtte stoppe op.

"Hvis der fx er mad i plastikemballage, der er for gammel, skal man lige tænke over, at emballagen skal ét sted hen og maden et andet sted. Men det vænner man sig hurtigt til. Og ja, det er jo egentlig bare en vane."

Nanna er også af og til blevet i tvivl om, hvad der var hvad.

"Så har jeg brugt guiden, som vi fik i spanden til madaffald. Den er skrevet i et let forståeligt sprog og der er gode tegninger, som hjælper en på vej."

Nanna's 3 gode

gi' det videre råd

- 1 Bryd de gamle vaner.
- 2 Tænk over at producere mindre affald. Fx også ved tage et indkøbsnet eller en kurv med, når man køber ind i stedet for alle plastikposerne.
- 3 Kig på, hvad du smider ud af mad og tænk over, hvordan du kan bruge rester dagen efter eller i andre retter.

"Jeg er vokset op med at skulle sortere"

Jesper er 20 år og bor hos sine forældre. Vi møder ham i carporten, hvor han er i gang med et projekt, der faktisk handler rigtig meget om genanvendelse. Historien er, at Jesper overvejede at købe et spisebord.

"Mine forældre havde et gammelt et, der bare stod. Så i stedet for at købe et spritnyt, har jeg valgt at gå i gang med at sætte det i stand. Jeg maler bordbenene og brænder bordpladen.

Det er jo også genbrug - og så sparer jeg måske 4.000 kr."

At det er nærliggende for Jesper at tænke i genanvendelse og genbrug, er ikke tilfældigt. Han er nemlig vokset op med tanken om, at vi skal passe på naturen og derfor også sortere vores affald. Han synes, det er vigtigt, at børn og unge også lærer at sortere.

"Ja, der er et forældreansvar. Jeg har altid været vant til at sortere. Vi har bare haft kasser i carporten til fx glas, metal og plast og vi har også en kompostbeholder. Vi har så bare kørt det sorterede affald på genbrugspladsen."

På spørgsmålet om, hvorvidt det bliver besværligt at skulle sortere, når den nye ordning starter i Herlufmagle, siger Jesper derfor blot smilende:

"Nej, det bliver jo meget nemmere. Nu skal vi ikke længere have det i carporten og slipper for at køre på genbrugspladsen. Det må også betyde noget for fx ældre mennesker eller, hvis man fx kun har en cykel."

Som Varnny og Nanna er Jesper med på, at det kan tage lidt tid at komme i gang, men at det blot handler om at gøre det til en vane og finde individuelle løsninger, der passer til ens bolig. Derudover synes Jesper, det er en praktisk løsning, fordi det er muligt at sortere syv typer affald i bare fire rum. Mad- og restaffald skal i hvert sit rum. Derudover skal metal, glas og hård plast skal i ét rum, mens også pap og papir må komme i ét rum.

Vi skal aflive skrønen

Som lokalrådsformand i Herlufmagle har Jesper mødt borgere i aktivitetshuset og et af spørgsmålene har her været: Bliver alt affaldet ikke bare blandet i skraldebilen?

"Men det gør det jo ikke. Affaldet kommer jo i to forskellige rum i skraldebilen."

Jesper's 3 gode

gi' det videre råd

- 1 Ha' tålmodighed. Det lykkedes måske ikke fra dag 1. Hverken for os borgere eller kommunen. De er jo også bare mennesker, og mon ikke der vil være nogle børnesygdomme, når man kører så mange tusinde beholdere ud. Vi skal undgå at løfte pegefingre over for hinanden - begge veje.
- 2 Start småt, så kommer det henad vejen. Vi skal jo ikke andet end bare sortere.
- 3 Husk, at vi gør det for alles bedste. Det er nemt at gøre en kæmpe forskel for både os selv, børn og børnebørn.

Sådan sorterer vi

Hos Varnny og hans kone har de rest- og madaffald under køkkenvasken.

Nanna har god plads til de nye beholdere i carporten.

Varnny samler glas i en kurv, som er nem at tømme ved beholderen.

Vi skal tænke langt - og grønt

“Det gode liv for familien er også et et miljøspørgsmål.” Sådan lyder det fra formanden for Teknisk Udvalg, Helle Jessen.

Hvem bestemmer, at vi skal sortere vores affald?

“Det er en fælles beslutning på flere planer. Vi har på nationalt plan en politisk besluttet ressourcestrategi, der har som mål, at alle kommuner skal sende 50% af affaldet fra private husstande til genanvendelse i 2022. I 2014 godkendte byrådet i Næstved Kommune en ny lokal affaldsplan for 2014-2024. Den skal blandt andet sikre, at vi når målet på de 50% og give alle borgere gode muligheder for at sortere mere.”

Hvorfor er det så vigtigt, at vi sorterer?

“I Næstved Kommune har vi stort fokus på at skabe det gode liv for familien, og familien den handler også om de næste generationer. Vi skal kunne overlevere noget godt til dem og handle, så vi ikke ødelægger vores miljø. Her gør det en forskel, at vi tænker langt og grønt. Når vi sorterer vores affald, kan vi få alle de gode ressourcer genanvendt. Det giver god mening.”

Hvad så, hvis man ikke har lyst til at sortere?

“Det er faktisk sådan, at alle borgere i Danmark har pligt til at sortere affald. Som kommune skal vi naturligvis sørge for, at det er muligt. Nu giver vi endnu bedre muligheder ved at gøre det lettere at komme af med mere sorteret affald, der hvor man bor. Derudover er der jo fortsat gode muligheder for at komme af med sorteret affald på genbrugspladserne.”

Men er det ikke virkelig besværligt?

“Jeg tror faktisk, de fleste oplever, at det går ganske nemt med at sortere, når man først er igang. Tror bare, det er som med alt nyt. Man skal bare lige have nogle nye rutiner. Og så gør vi jo meget for at gøre det nemmere med fx en informationspakke, information på naestved-affald.dk og [facebook/sammen ta'r vi skraldet](https://www.facebook.com/sammen-ta-r-vi-skraldet).”

Hvad er dit højeste skraldeønske?

“Mit højeste skraldeønske? Det må være, at alle borgere i Næstved Kommune ser affaldssortering som en fælles opgave. At vi hver især ved at gøre lidt oplever, at vi kan være med til at gøre en stor forskel. At vi sammen ta'r skraldet - og gi'r det videre.”

Sammen stopper vi madspild

I Danmark smider vi ret meget mad væk. Vores nye affaldsordning gør, at vi kan sortere, så vi kan udnytte ressourcerne i madaffaldet. Endnu bedre er det - også for pengepungen - hvis vi smider mindre mad væk. Og som nation er vi de sidste år blevet bedre til at bruge den mad, vi køber. Vi har nemlig fra 2011 til 2017 reduceret madspild med 14.000 ton, så vi nu er nede på 247.000 tons i 2017.

(Kilder: Miljø- og Fødevarerministeriet og Miljøstyrelsen, rapporten "Kortlægning af sammensætningen af dagrenovation og kildesorteret organisk affald fra husholdninger" - tal fra 2018.)

Fra kartoffelskræl til kilowatt

I flere år har mange borgere i Næstved Kommune sorteret grønt fra til kompost. Med den nye ordning får du også hentet madaffald. Det betyder, at det ikke kun er skræller fra frugt, blomster og andet grønt affald, du kan komme af med, hvor du bor. Fremover skal du lægge frugt, blomster og andet grønt affald i beholderens rum til madaffald sammen med også æggeskaller, nøddeskaller, brugt køkkenrulle, te- og kaffefiltre, mad der er blevet for gammelt og rester, du ikke får spist. Hvor det grønne kun bliver kompost, når du selvkompostere, så udnytter den nye madaffaldsordning ressourcerne endnu bedre.

Hvad bliver affaldet til?

Der er virkelig noget at komme efter. Når du sorterer, er du med til at gøre en stor forskel for miljøet. Når dine naboer, og deres naboer, og deres naboer også sorterer, kan vi som kommune sende rigtigt meget affald videre til genanvendelse.

Eksempelvis kan:

1 kilo kartoffelskræl give strøm i 33 timer

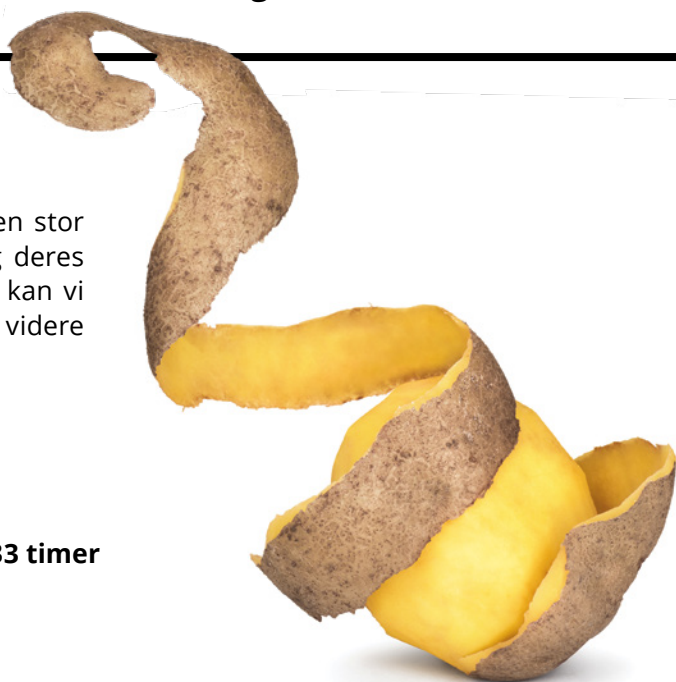
500 dåser blive til 1 cykelstativ

Gamle aviser bliver til nyt papir

Pap kan blive til ny emballage fx til en computer

Glas bliver smeltet om til nyt glas

Plastdunke og -flasker bliver fx til nye havemøbler

Her i avisen kan du læse om, hvad Nanna gør for at stoppe madspild. Der er også inspiration at hente på stopspildafmad.dk.

4 rum til 7 typer affald

Med den nye affaldsordning bliver det nemmere at komme af med mere sorteret affald, der hvor du bor. Vi har gjort løsningen enkel, så du må blande metal, glas og plast. Samtidig må du også blande papir og pap. Affaldet bliver så sorteret, når det kommer frem til anlæggene, så alle ressourcer kan blive udnyttet.

GLAS, HÅRD PLAST & METAL

PAP & PAPIR

MADAFFALD

RESTAFFALD

Sammen ta'r vi skraldet
og gi'r det videre

“Jeg vil ønske, vores jord kan være her længe endnu”

Patrick er skraldemand og kan ikke mindes, at han nogensinde selv har mødt en skraldemand som barn. I de tidlige morgentimer, inden morgen-trafikken virkelig får fat, er der også forholdsvis mennesketomt i Næstveds gader. Af og til møder Patrick dog en borger på sin tur rundt og får så altid et godmorgen med på vejen. Nu hvor mange ved, at der kommer en ny affaldsordning, får han også flere spørgsmål om, hvad der kommer til at ske.

“Jamen, de spørger jo, hvornår de nye beholdere kommer hos dem og om det hele ikke bare bliver blandet sammen.”

Den skrøne kan Patrick hurtigt mane til jorden og fortæller om de nye skraldebiler. De kører allerede i Mogenstrup og på Præstøvej inde i Næstved, hvor man siden foråret har været med i en forsøgsordning med de nye beholdere.

“De nye skraldebiler har en skillevæg, så der er to rum. Skillevæggen passer med den skillevæg, der er i beholderne. Så når jeg tømmer beholderen op i skraldebilen, så rammer skillevæggen i beholderen skraldebilens skillevæg og det sorterede affald ryger i hver sit rum som fx restaffald i det ene rum og madaffald i det andet. Jeg afleverer det også to forskellige steder, så det kan blive genanvendt.”

Vigtigt at vi sorterer vores affald

Patrick har en datter på tre år og synes, det er godt, at vi nu får en ny affaldsordning.

“Jeg vil da ønske, at vi har den her klode længe endnu. Jeg synes, det er vigtigt, at vi sorterer vores affald, fordi det så kan blive genanvendt. Så skal vi jo ikke hive noget op af jorden for at producere nyt. Det er også godt, at vi får en ny

storskraldsordning, hvor man skal bestille, for jeg har da ofte kørt rundt for at hente storskrald på veje, hvor borgerne ikke har sat noget ud. Med den nye ordning skal vi jo kun køre på de veje, hvor der er storskrald. Så brænder vi ikke unødvendig diesel af.”

Gør det nemt

Patrick bor i Næstved og skal derfor også selv til at sortere metal, glas, hård plast, mad-og restaffald. Det har han intet imod og kører i dag også på genbrugspladsen med sorteret affald. “Det er da kanonfedt. Nu skal jeg bare lige gå uden for døren, så kan jeg komme af med det. Det er da en gulerod, at vi ikke skal gå så langt.”

Han forstår godt, at det kan virke besværligt, for som han siger, er alt nyt jo besværligt.

“Sådan er det jo. Hvis vi er vant til at gøre én ting, så er det svært at slå fra. Bare det at huske at få en plastikpose med, når jeg skal købe ind. Hold da op, det er svært at huske, men jeg prøver at gøre det til en god vane. Sådan er det også, når vi skal sortere affald. Vi skal bare gøre det til en vane – og så skal vi involvere vores børn i det.”

Patrick's 3 gode

gi' det videre råd

- 1 Husk at lukke det øverste låg på beholderne. Hvis du ikke gør det, folder de to låg sig ud, når skraldemanden tømmer beholderen op i skraldebilen, og det tager meget længere tid at tømme den.
- 2 Slå knude på poserne med madaffald og restaffald. Gør du ikke det, kan noget af affaldet ryge ud på vejen og skraldemanden skal gå og samle det op. Har du aske i posen med restaffald, skal du sikre, at gløderne er kolde og også her lukke posen. Gør du ikke det, får skraldemanden støvet fra asken op i ansigtet.
- 3 Stil beholderne med håndtaget ud og ikke på en lille forhøjning. Så undgår skraldemanden unødvendige vrid og løft.

Hjælp skraldemanden på vej

Hver eneste uge henter skraldemænd flere tons affald i hele Næstved Kommune. Vejen hen til dine beholdere er skraldemandens adgangsvej og på den måde også hans arbejdsplads. Derfor gælder her bestemte regler for et godt arbejdsmiljø, der sikrer, at skraldemanden undgår u hensigtsmæssige løft og vrid. Du bestemmer selv, hvor du sætter dine beholdere så længe, du overholder reglerne, som beskrevet her.

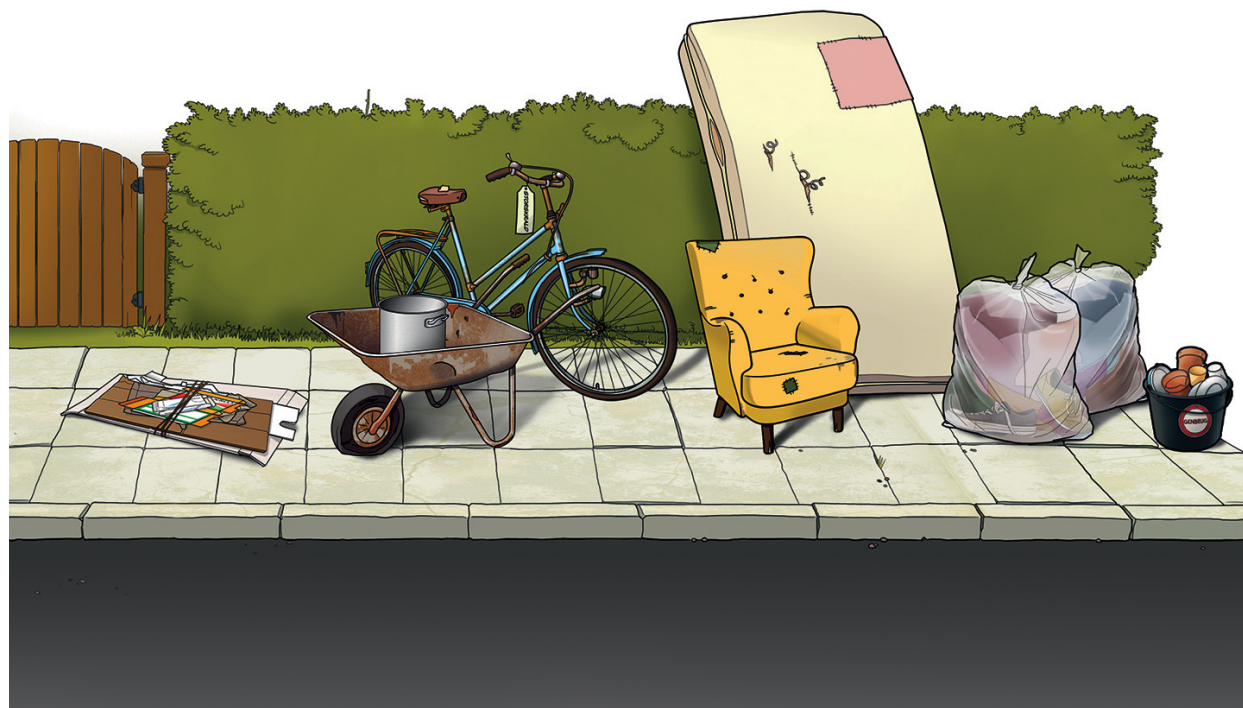
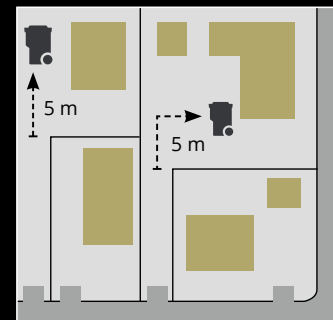

Tjekliste

1. Den frie højde er overalt på min adgangsvej og ved mine beholdere minimum 2,2 meter.
2. Området omkring mine beholdere er oplyst i den mørke tid.
3. Mine beholdere står maksimum 20 meter fra skel.
4. Lågen kan stå åben af sig selv.
5. Min adgangsvej er uden trin. Er den under 5 meter falder eller stiger den højst med 14,3 cm pr. meter. Er den over 5 meter falder eller stiger den højst med 10 cm pr. meter.
6. Min adgangsvej er så bred, at skraldemanden uden problemer kan køre med beholderen og eventuelt en sækkekærre.
7. Min adgangsvej er ikke spærret af bil, barnevogn eller cykler.
8. Mine beholdere står med håndtaget udad, så skraldemanden kan tage beholderne uden at vende dem.
9. Underlaget på min adgangsvej og standplads er fast fx fliser, beton eller asfalt der gør, at skraldemanden kan køre med beholderne uden besvær.
10. Jeg er opmærksom på, at en hund skal være inde eller i snor, når skraldemanden skal hente mit affald.

Bor du på en koteletgrund

Her må der højst være 5 meter fra beholder eller stativ til det sted, hvor kotelet-benet går over i selve grunden.

Smart sms-løsning

Varnny, som du kan læse om her i avisen, har tilmeldt sig en smart sms-ordning under "Min side" på naestved-affald.dk. Det betyder, at han får en sms, der fortæller, hvornår hans beholder bliver tømt. Praktisk - især, hvis du skal køre dine beholdere ud til vejen.

Husk at bestille storskrald

Som noget nyt skal du fra 1. oktober 2018 bestille, hvis du vil have hentet storskrald i de uger, hvor skraldebilen kommer i dit område. Du kan få det hentet hver 14. dag. **Læs mere og bestil, hvis du vil have hentet storskrald på naestved-affald.dk under "Min side".**

Sammen ta'r vi skraldet
og gi'r det videre

fun & fakta

Bliver affaldet virkelig holdt adskilt?

Ja, dit sorterede affald bliver hentet i skraldebiler med flere rum. Skraldemanden kører de forskellige typer af affald til forskellige typer anlæg. Det sikrer, at ressourcerne i dit sorterede affald bliver genanvendt.

Er det rigtigt, at jeg må blande metal, glas og hård plast?

Ja, uanset om du bor i en enfamiliebolig eller en etagebolig, sørger vi for, at glas, metal og hård plast bliver sorteret.

Hvor ofte får jeg hentet mit sorterede affald?

Affaldssække bliver fortsat tømt en gang om ugen. Beholderne til rest- og madaffald bliver tømt hver 14. dag og beholderne til glas, metal og hård plast, papir & pap hver 4. uge.

Quiz

Hvem ved mest om affald og sortering?

Klip ud og send ind

1. Hvor meget restaffald har

Næstved Kommune samlet ind i 2017:

- Ca. 10 tons
- Ca. 14 tons
- Ca. 21 tons

2. Hvad kan 500 sorterede dåser blive til?

- En ny lillebitte dåse
- Et cykelstativ
- Papirclips

3. Hvad er hård plast?

- Plastaffald, der vejer omtrent det samme som en mursten
- Plastaffald, man kan ikke slå knude på, men som man kan tromme på
- Der findes ikke hård plast

4. Hvem skal sortere sit affald?

- Kun dine naboer
- Dem, der har lyst
- Alle borgere har pligt til at sortere affald

5. En tom havregrynspakke skal i rummet til:

- Restaffald
- Papir
- Metal

Navn _____

Mobil/mail _____

Send dine svar til os inden den 10. oktober og du er med i konkurrencen om 2 biografbilletter. Du kan enten tage et billede af spørgsmål og svar med din mobil, når du har udfyldt og sende til affald@naestved.dk eller klippe kuponen ud og sende den til Center for Plan og Miljø, Team Affald, Rådmandshaven 20, 4700 Næstved. Vinderen får direkte besked og vi offentliggør vinderen af konkurrencen på hjemmesiden naestved-affald.dk.

PS. Du kan finde svar på spørgsmålene på naestved-affald.dk.

Sammen ta'r vi skraldet
og gi'r det videre